

KÜÇÜK ZEHRA'NIN SOKAĞI

Zehra Garip

■ Üç dört katlı binaların ortasında, etrafı kavak ağaçlarıyla çevrili boş bir arsa vardı. Üzerinde ceviz ağacı ve hurda kamyonetten başka bir şey bulunmayan arsada çocuk eksik olmazdı. Sabahtan akşama kadar saklambaçlar, istoplar, yakan toplar, kahkahalar ve bağrışlar...

Arsanın sağında paslı kapıları yan yana duran kömürlükler vardı. Bunlar az ilerideki binada oturanlara aitti. Bazılarının üzerinde belli belirsiz numaralar yazılıydı ve asma kilitler takılıydı. Birinin çatısı ve çevresi beyaz lekelerle doluydu. Beyaz lekelerin etrafında minik sinekler uçuşuyordu. “Bisiklet Tamiri Yapılır” yazan kömürlüğün kapısında Kuşçu Hasan tahta taburesinde oturmuş güvercinlerine yem veriyor, onlara ısıklık çalıyordu. Taburenin yanında ise yere bırakılmış kahverengi cam şişeler ve iyice ezilmiş teneke kutular duruyordu.

“Hasan amca, bisikletimin tekeri patladı. Getirsem yapar mısın?”

“Hocanın kızı sana da teker dayanmıyor. Akşama doğru getir bakalım. Babana selam söyle.”

İp atlayan arkadaşlarının yanına seke seke gitti. Biraz izledi. Sarışın tombul kız “Sen çok takılıyorsun. Sallarsan salla ama atlama. Oyunu bozma.” dedi. Küçük kız omzunu silkti. Köşedeki toprak yığının yanına çömeldi. Cebinden çıkardığı cam kola şişesini iki yana uzattığı bacaklarının arasına koydu. Avcuna doldurduğu toprakları parmaklarının arasından kaydırarak şişenin içine doldurdu.

“Zehra, Zehra...”

Hızla şişeyi ters çevirip boşalttı. Tekrar pantolonun cebine sıkıştırdı. Önce ellerini sonra üzerindeki tozu toprağı silkeledi. Koştı.

“Geldim anneciğim.”

“Neredesin sen? İki saattir kime sesleniyorum?”

“Duyar duymaz koştum anne. Arsadaydım.”

“Sus! O cebindeki ne?”

“Kola şişesi. Şuradan buldum.”

“Sonra da cebine koydun öyle mi kızım?”

“İnşaatçılık oynuyorum anne. Kum dolduruyorum.”

“At onu çöpe hemen! Delirtme beni!”

Başını önüne eğdi. Elektrik direğinin altındaki çöp yığınının yürüdü. Şişeyi fırlattı. Çın...

“Sallanma, çabuk ol!”

“Attım anne.”

“Al bu poşeti, parayı da. Hacı Amca, verirse altı vermezse beş ekmek al.”

“Tamam anne.”

“Parana sahip çık! Sağda solda oyalanma! Kenardan git! Arabalara dikkat et! Sıranı kimseye verme!”

“Tamam anne.”

Parasını cebine koydu. Boş poşeti sallayarak yürüdü. Dudakları kırırdıyordu, “Verirse altı vermezse beş ekmek... Verirse altı vermezse beş ekmek...” Varol Apartmanı’nın önünden geçerken balkona baktı. Esra sarı saçlı bebekleri yan yana dizmişti. Birkaç saniye durdu. Arkadaşı onu fark etmedi. Esraların alt katındaki kadın bir eliyle pencerenin çerçevesine tutunmuş diğer eliyle camı siliyordu. Yolun kıyısından yürümeye devam etti. Camcı İsmet ve Terzi Mustafa dükkânlarının önünde sofraya kurmuştu. Masada ekmek, peynir, domates ve iki çay bardağı vardı.

Okul bahçesinde birkaç çocuk Deli Önder’in etrafını sarıp hep bir ağızdan “Deli Önder taksi dönder, bizi İstanbul’a gönder.” diyerek alay ediyorlardı. Önder de etrafındaki çocuklarla beraber alkış tutuyor tuhaf figürlerle dans ediyordu. O, hareket ettikçe bağladığı iple tuttuğu kocaman, sarı, oyuncak kamyon sağa sola sürükleniyordu. Köşe başından Deli Önder’in babasının koşarak geldiğini gördü. Adam kalabalığın arasına “Dağılın lan!” diye bağırarak girdi. Çocuğun kolunu tuttu ve hiçbirine bakmadan geldiği yöne doğru yürüdü. Adam, Deli Önder ve sarı kamyon art arda gözden kayboldu.

Okul bahçesinin içinde giriş kapısı sokağa açılan bir türbe bulunuyordu. Kapısında “Hacı Bayram Veli Hazretlerinin Annesi” yazan bir yazı vardı. Ekmek büfesinin olduğu karşı kaldırıma geçmeden önce türbe kapısının önünde durdu. Ellerini açtı. Kıpır kıpır dudakları susunca ellerini yüzüne sürdü. Böyle yapmayı annesinden öğrenmişti. Türbenin içi şekerlerle doluydu. İçeri doğru adım attı. Tam eşikte durdu. Girmede. Büfeye doğru yöneldi.

Ekmek henüz gelmemişti. En son kişinin ardına durdu. Yana eğilerek erkek tarafını kolaçan etti. O taraftaki insan sayısı daha azdı. Hacı Amca, tezgâhın arkasında duruyordu. Kaşları çatık, para kutusunun kapağını açtı, bozukları ayrı, kâğıt paraları ayrı düzenledi. Ekmekleri uzattığı küçük cam bölmeyi ekmek gelmeden açmazdı.

“Hocanın kızı fazla poşetin var mı?” diye erkek tarafından seslendi biri.

“Yok, Mümin amca. Annem tek bir tane verdi.”

Nihayet beyaz ekmek arabası büfeye yanaştı. Boş bulduğı yere poşet serip üzerine oturanlar doğrularak sıralarına geçtiler. şoför, Hacı Amca ve birkaç adam dolu kasaları indirip büfenin içine koydular. Yardım edenler karşılığında sıraya girmeden ekmeklerini alıp usulca uzaklaştılar. Ekmeğı ilk alan kişi büfenin iki basamaklı merdiveninden inerken bekleyenlere “Hacı Amca herkese altı ekmek verecekmiş.” diye seslendi. Zehra, bir o ayağını bir bu ayağını kaldırarak beklemeye devam etti. Sıra ona geldiğinde “Altı ekmek.” dedi. Ekmekçi “Önce para.” karşılığını verdi. Cebinden kırışmış parayı çıkardı. Sonra poşetini uzattı. Dolu poşeti iki eliyle kavradı. Sıradan ayrılıp kenara çekildi. Bir ekmeğın ucundan kopardı. Kalanları diğer eliyle sıkıca tutup yürümeye başladı. Büfenin bulunduğı yerden evine iki sokak çıkıyordu. Geldiğı sokaktan dönmek istedi. Az ileride duran, üzerinde kocaman “Kokoreççi Murat” yazan minibüsün etrafındaki köpekleri fark edip diğer tarafa yöneldi. Kasabın önünden geçerken şeritli, plastik perdenin aralığında Kokoreççi Murat’ın kucakladığı kasayla çıktığını gördü. Kasanın deliklerinden akşam saatlerinde kokusu mahalleyi kaplayacak olan bağırsaklar belli oluyordu.

Pazar yerine varmadan hemen köşe başındaki villanın önüne gelince durdu. Burası sıvaları dökülmüş, balkon demirleri paslanmış, kırılan camlarına gazete bantlanmış diğer evler gibi değıldi. Geniş pencereleri, açık renkli duvarları, kalın ve desenli balkon demirleri vardı. Mahallenin kadınları villanın sahibinden “Bulgar Cemile” diye bahsederlerdi. Bahçe duvarındaki çatlaklardan yükselen karahindibalar dikkatini çekti. Eğildi. İki parmağıyla yavaşça birini kopardı. “Bir, iki, üç... Dileğim uç.” diyerek üfledi. Beyaz tüyler havaya yükseldi. Sonra ikinci karahindiba, ardından üçüncü... Evin altın sarısı rengindeki bahçe kapısı boyunu aşıyordu. Bahçede kocaman ayva ağaçları vardı. Duvarlara tutunan hanımellerinden tatlı bir koku yayılıyordu. Kopardığı hanımelinin özünü dikkatlice çıkarıp dilinin ucuna değıdirdi. Yapış yapış olan ellerini üstüne sürdü. Duvardaki taşlardan birine tasmalı köpek levhası çivilenmişti. Parmaklarının ucuna çıktı. Bir şey göremedi. Bir iki kez olduğı yerde zıpladı. Bahçe kapısına doğru ağır adımlarla yürüdü. Arada bir etrafına da bakınıyordu. Bahçenin sağ tarafında ahşap bir köpek kulübesi gördü. Çatısı eğikti, önünde metal mama ve su kabı vardı. Bir iki adım daha attı. Kulübenin kapısında patileriyle yüzünü örtmüş biçimde yatan köpeğı gördü. Biraz daha yaklaştı. Dizine çarpan ekmek poşeti ses çıkarınca köpeğın kulakları kıpırdadı. Kafasını kaldırmadı. Tam o esnada sokaktan geçen kamyonetin hoparlöründen cızırtılı

bir “Pataaates, soğaaan!” sesi yükseldi. Köpeğin ayağa kalkmasıyla Zehra’nın koşması bir oldu.

Nefes nefese kalmıştı. Oturdıkları bina Diyanet Lojmanı olmadan önce okuldu. Evlerinin kapısı binanın dışında kalıyordu. Zile bastı. Kapıyı açan annesine poşeti verdi. Ayağına yapışan terlikleri çıkaracakken annesi, “Dur, dur! Girmeden Hatıplara git yarım kilo da pirinç al. Deftere yazdır.” dedi.

“Çok susadım anne.”

“Sen burada bekle. Ayakların leş gibi. Ben getiririm.”

Tepesine diktği suyu gluk gluk içti. Hatıplar, sokağın diğer tarafındaydı. Yine dudakları kıpırdadı “Yarım kilo pirinç al, deftere yazdır. Yarım kilo pirinç al, deftere yazdır.”

“Hocanın kızı hoş geldin. Ne istedin?”

“Annem yarım kilo pirinç istedi Mehmet Naim amca. Deftere yazdır dedi.”

Eline aldığı kürekle şeffaf poşete pirinci doldurdu. Tarttı. Onu da tekrar başka bir poşete koydu. Tezgâhın altından kalınca bir defter çıkardı.

“İlhami Hoca, İlhami Hoca...” diyerek parmağını sayfaların üzerinde gezdirdi. En sonunda buldu. Bir şeyler yazdı. O sırada bakkalın kızı Ebru geldi. “Baba, sofraya hazır.” dedi. Sonra Zehra’yı fark etti

“Zehra nasılsın?”

“İyiyim Ebru abla. Annem pirinç istedi. Ona geldim.”

“Zehra, sen de gel bizimle iki dakikalığına.” dedi Mehmet Naim. Hatıpların bakkalı ve evleri aynı binadaydı. Binanın arkasında tulumbası ve çardağı olan kocaman bir bahçe vardı. Çardağın kenarındaki mangaldan dumanlar yayılıyordu.

“Nilgün kokmuştur. Ekmek arası yapıver hocanın kızına.” Nilgün Hanım, Hatıpların geliniydi. Yarım ekmeğinin arasına kocaman bir tavuk budu koydu. Yanına da bir bardak ayran... Zehra gösterdikleri yere oturdu. Kirden terliğe yapışan ayaklarını sandalyenin altına çekti. Hızlıca ekmek arasını yedi. Teşekkür etti. Oradan ayrıldı.

Caminin önünden geçerken cemaat ağır ağır dağılıyordu. Caminin avlusuna girdi. Banka oturdu. Babasını beklemeye koyuldu. Önünden geçenlerden bazıları gülümsüyor, bazıları onu fark etmiyordu bile. Camdan babasının cübbe ve sarığını askıya astığını gördü. Babasından önce Elektrikçi Osman çıktı.

“Ooo Hocanın kızı, babanı almaya mı geldin?” elini cebine attı. “Aç bakalım avcunu.” Zehra’nın elleri kuruyemişle doldu.

“Bunlar ne biliyon mu?”

“Kuruyemiş değil mi Osman amca?”

“Bunlar kuruyemiş değil. Bunlar Osman amcanın sigarası.” dedi. Midesi çok dolmuştu. Kuruyemişleri cebine koydu. Babası nihayet camiden çıktı.

“Kızım sen mi geldin?”

“Annem Hatıplara pirinç almaya yolladı. Camici amcaların çıktığını görünce buraya geldim. Baba biliyon mu Ahmet Naim amca bana mangal verdi. Osman amca da kuruyemiş verdi ama bunlar sigara dedi.”

Hoca Efendi gülümsedi.

“Baba...”

“Efendim?”

“Tuvalette ayaklarımı yıkayayım mı? Annem kızar bana.”

“şimdi anlaşıldı. Git yıka hadi. Pirinci bana ver.”

Koşa koşa caminin tuvaletine gitti. Keskin amonyak kokusu merdiven başına kadar geliyordu. Abdest alınan yere oturdu. Ayaklarını ve terliklerini yıkadı. Babasının yanına döndü. Cami kapısını kilitleyen Hoca Efendi kızının elini tuttu. Baba, kız evlerine doğru yol aldılar.